

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
etapa pe sector, 16.01.2016
Clasa a V-a
Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii
- Timp de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru.

A. Așa s-a și întâmplat; în primele două trimestre mi-a dat trei.

-De ce nu înveți, urâtule? M-a întrebat fără mirare. O să te las corigent.

-N-o să fiu nici primul, nici ultimul corigent din lume.

Nu m-a auzit bine (răsfoia catalogul), mă înecam de furie că mă făcuse urât și credeam, bineînțeles, că îi dădusem un răspuns ucigător. Ar fi trebuit ca să exprim exact ceea ce simțeam, că e atât de neplăcută vederea lui, încât aș fi în stare să rămân repetent de atâtea ori până s-ar muta el din școala noastră.

Pe trimestrul trei am început însă să învăț. Groaza față de corigență era mai mare decât repulsia față de antipaticul profesor. Rămâneam seara singur în clasă și învățam elementele lui Euclid și teorema lui Pitagora, care n-aveau nicio logică; suma pătratului catetelor este egală cu pătratul ipotenuzei! Perfect! Dacă s-a aflat chestia asta și a rămas literă de lege că așa e, atunci la ce bun să mai faci vreo demonstrație? Era exact ceea ce nu știam și profesorul nostru uita să ne explice. Pe această trudă a mea, ne-am pomenit că ne anunță să ne pregătim pentru teză. Când în ziua respectivă ne-a dictat cele trei probleme pe care trebuia să le rezolvăm, o tăcere îngrozitoare s-a așternut asupra clasei. Unul dintre puținii lui simpatizanți s-a ridicat atunci în picioare și i-a spus că teza e prea grea, n-o să poată nimeni să rezolve toate problemele.

Marin Preda, *Viața ca o pradă*

B. Mă întorc în mijlocul bibliotecii mele și-mi amintesc zeci de întâmplări în care am avut prilejul să constat că există un suflet al cărților. N-ați observat că sunt cărți supuse și cărți revoltate. Pe unele le găsești de îndată ce ai nevoie de ele, la locul cunoscut, imobile și ascultătoare, chiar dacă le-ai uitat cu anii. [...] Se mulțumesc să fie răsfoite, din când în când, și nu-ți poartă pică dacă le-ai preferat, între timp, pe altele. Acestea sunt cărțile prin excelență feminine, conștiente de condiția lor, mereu proaspete, fermecătoare, care nu știu ce e gelozia, ranchiuna sau invidia. Dar sunt și cărți supărăcioase, care-și schimbă locul (noaptea, probabil, sau profitând de absența stăpânului lor), pe care le cauți, cu furie, fără să le dai de urmă, deși știi perfect că nu le-ai mai căutat de mult și că n-avea cine să o fi făcut în locul tău. Răscolești rafturile, te umpli de praf sau de humă pe degete, tușești, te îneci; zadarnic, au intrat în pământ. [...] Când, ostenit și enervat, [...] trântindu-te pe primul scaun care se nimerește, își fac deodată apariția, unde nici nu gândești, pe un raft pe care n-aveai motiv să le pui, și-ți aruncă de acolo un dulce zâmbet sadic.

Nicolae Manolescu, *Lectura pe înțelesul tuturor*

SUBIECTUL I – Lectura – 50 de puncte

a.Înțelegerea textului - 12 puncte

- 1.Formulează, într-un enunț, câte o idee principală din fiecare text-suport. **6 puncte**
- 2.Transcrie, din primul text-suport, un epitet și din cel de-al doilea text, o personificare. **6 puncte**

b.Scrierea despre textul ficțional - 30 de puncte

Redactează o compunere de 150-200 de cuvinte în care să prezinți două particularități ale narațiunii, utilizând pentru exemplificare secvențe din textul-suport A.

Redactare (8 puncte)

Unitatea compoziției – 1 p.; registrul de comunicare și vocabularul – 1p.;ortografie – 3p. (0 greșeli -3p.; 1-2 greșeli – 2p.; 3 greșeli -1 p.;4 greșeli -0p.); punctuație – 1p. (0 greșeli-1p.; 1-2 greșeli-0,50p.; 3 greșeli-0p.); așezare în pagină, lizibilitate: - 1p.; respectarea precizării referitoare la numărul de cuvinte– 1p.

SUBIECTUL al II-lea

Practica rațională și funcțională a limbii – 10 puncte

Redactează un text de 100-150 de cuvinte despre mesajul celui de-al doilea text-suport, valorificând două secvențe semnificative.

SUBIECTUL al III-lea

Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

- 1.Scrie câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în fragmentele date. **5 puncte**
- 2.Identifică în primul text două cuvinte formate prin derivare. **5 puncte**
- 3.Transcrie, din cel de-al doilea text-suport, două cuvinte care fac parte din câmpul lexical al cărții. **5 puncte**
- 4.Notează, din prima frază a fiecărui text- suport, cuvintele care conțin diftong, triftong și hiat, precizându-i. **5 puncte**
- 5.Precizează câte litere și câte sunete conțin următoarele cuvinte din cel de-al doilea text: *există, ranchiună, chiar, bibliotecii, cine*. **5 puncte**
- 6.Transcrie, din primul text-suport, o propoziție dezvoltată, negativă. **5 puncte**
- 7.Menționează, din primul text citat, două verbe aflate la moduri diferite și precizează modurile. **5 puncte**
- 8.Construiește câte un enunț în care verbele *a avea* și *a fi* să aibă alte valori morfologice decât cele din enunțul: *i-a spus că teza e prea grea*. Precizează valorile morfologice ale acestor verbe, în enunțurile construite. **5 puncte**
- 9.Selectează, din primul text, un predicat nominal și din cel de-al doilea text, un predicat verbal. **5 puncte**
- 10.Alcătuieste o propoziție al cărei predicat să fie nominal cu numele predicativ exprimat printr-un substantiv. **5 puncte**

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
ETAPA PE SECTOR - CLASA a V-aBAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE
Varianta 1**SUBIECTUL I – Lectura 50 de puncte****a. Înțelegerea textului (12 puncte)**

1. Câte 3 puncte pentru fiecare idee principală formulată (3p.x2) **6 puncte**
2. Câte 3 puncte pentru fiecare figură de stil identificată (3p.x2) **6 puncte**

b. Scrierea despre textul ficțional (30 de puncte)

Prezentarea nuanțată a două particularități ale narațiunii identificate în primul text-suport: 10p.; prezentare parțial nuanțată-6p.; încercare de prezentare:2p. **10 puncte**

Exemplificarea celor două particularități specifice narațiunii prezente în textul suport: 10p; susținerea parțială cu exemple din textul suport: 4p. **10 puncte**

Construirea logică a textului, cu respectarea părților unei compuneri: 6p; nerespectarea părților unui compuneri: 3p. **6 puncte**

Originalitatea compoziției, discurs personalizat, fără șabloane: 4p. **4 puncte**

Redactare (pentru punctul b: 8 puncte)

Unitatea compoziției – 1p.; registrul de comunicare și vocabularul – 1p.; ortografie – 3p. (0 greșeli -3p.; 1-2 greșeli – 2p.; 3 greșeli -1 p.; 4 greșeli - 0p.); punctuație – 1 p. (0 greșeli-1p.; 1-2 greșeli-0,50p.; 3 greșeli-0p.); așezare în pagină, lizibilitate: - 1p.; respectarea precizării referitoare la numărul de cuvinte – 1p.

SUBIECTUL al II-lea Practica rațională și funcțională a limbii – 10 puncte

- Formularea ideii despre mesajul celui de-al doilea text-suport:3p. **3 puncte**
-Valorificarea a două secvențe semnificative: 6p. (3p.x2); valorificarea unei singure secvențe: 3p., încercare de valorificare: 1p. **6 puncte**
- Respectarea precizării referitoare la numărul de cuvinte: 1p. **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

- 1.Câte 2,5p. pentru fiecare sinonim corect; de exemplu: *mirare*-uimire, *revoltat*-răzvrătit, indignat etc. (2,5p.x2) **5 puncte**
2.Identificarea corectă a două cuvinte obținute prin derivare; de exemplu: *ucigător*, *îngrozitoare*.(2x2,5p.) **5 puncte**
3.Transcrierea corectă a două cuvinte care fac parte din câmpul lexical al cărții; de exemplu: *bibliotecii*, *răsfoite*.(2x2,5p.) **5 puncte**
4.Notarea corectă a cuvintelor care conțin diftong, triftong și hiat; de exemplu: două, mi-a, trei, bibliotecii. (1p. x 4). **5 puncte**
Precizarea diftongului, a triftongului și a hiatului (4x0,25p).
5.Precizarea corectă a numărului de litere și de sunete: există – 6 litere, 7 sunete; ranchiună – 9 litere, 7 sunete; chiar – 5 litere, 3 sunete; zeci – 4 litere, 3 sunete; cine – 4 litere, 4 sunete.(10 x 0,5p) **5 puncte**
6.Transcrierea integrală a unei propoziții dezvoltate, negative; de exemplu: - *N-o să fii nici primul, nici ultimul corigent din lume*. (5p.) **5 puncte**
7.Menționarea a două verbe aflate la moduri diferite (1p.x2)
Precizarea fiecărui mod (1,5p.x2) **5 puncte**
8.Construirea câte unui enunț, în care verbele *a avea* și *a fi* să aibă alte valori morfologice decât cele din enunțul: *i-a spus că teza e prea grea*.(1p.x2);
Precizarea valorilor morfologice ale acestor verbe, în enunțurile construite (1,5p.x2) **5 puncte**
9.Selectarea corectă a unui predicat nominal din primul text – 2,5p. (de exemplu: *e prea grea*)
Selectarea corectă a unui predicat verbal din cel de-al doilea text – 2,5p. (de exemplu: *ați observat*) **5 puncte**
10.Alcătuirea corectă a unei propoziții cu predicat nominal având nume predicativ exprimat prin substantiv. – 5p. **5 puncte**

Din oficiu- 10 puncte